

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. IV. De Angelis, eorumque Natura, Specie, Scientia, Locutione, Lapsu,
Supplicio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

includitur in comprehensione Dei; ex qua procedit, ut ars omnium rerum quæ fieri possunt.

Non procedit ex cognitione creaturarum ut existentium. Cum enim productio Verbi sit necessaria, debet procedere ex cognitione necessaria, quæ est prior visione rerum ut existentium.

Certum est definita esse contra Arium & Sabellium in Nicæno 1. & c. 4. sequentia.

I. Verbum sive Filium esse Patri *coeternum*: quod ex illo Joannis I. *In principio erat Verbum*, probat S. Augustinus aliique Patres contra Arium.

II. Verbum esse Patri *consubstantiale*, id est, ejusdem naturæ & substantiæ, ex illo Joan. 10. *Ego & Pater unum sumus*: quo loco nos liberari ab erroribus Arii & Sabellii, tamquam à Scylla & Charybdi, docet S. Augustinus *Tract. 16. in Joannem*.

III. Esse Patri *coequallem* per omnia: contra Arium qui dicebat Filium Patri minorem, probatur ex Apostolo ad Philippenses cap. 2. Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, *esse se aequalem Deo*: De quo loco S. August. in Psalmum 126: cap. 14. *Quare non est rapina? quia est natura.*

IV. Quod Verbum sit *verus & naturalis* Dei filius, & unus cum Patre Deus: ex illo Joan. 3. Sic Deus dilexit mundum, *ut Filium suum unigenitum daret*: Quod si non esset naturalis, sed adoptivus, cum Ario, unigenitus dici non possit, cum plurimi alii sint Filii per adoptionem.

Dices, cum Arianis: Quando Filius genitus est, vel erat, vel non erat: Si erat, quare genitus est? Si non erat, ergo aliquando non fuit: ergo non Patri coæternus.

Resp. cum S. Basilio, & S. Augustino: Non erat antequam gigneretur, Sed erat cum gigneretur: semper autem genitus, semper igitur fuit. Et S. August. Epist. 174. ad Pascendum: *Semper genuit Pater, & semper nascitur Filius*. Quamvis idem Augustinus annotet *lib. 83. quest. 9. 73.* aptius dici, semper genitum esse, quam semper gigni: quia genitus est in Dei æternitate, quæ in se est immutabilis & indivisibilis, quamvis coexistat omnibus partibus nostri temporis, quod est divisibile & successivum.

Ex Scripturis, & PP. Filio proprium est esse *Imaginem solius Patris*: Quia solus Filius à solo Patre procedit ut ejus Similitudo, formaliter quidem vi suæ processione, quod ex Augustino ad rationem Imaginis requiritur & sufficit.

Ratio est, quod Pater prius quam spiret communicet Filio potentiam spirativam: cum ei omnia communicet, exceptâ (inquit Nazian.) causalitate, id est, potentia generandi ipsam Filium in divinis.

In Symbolo Nicæno additum est *Filioque* ab Ecclesia Romana, ita exigente nova hæresi Græcorum, ante quam ista particula Patribus visâ non fuerat necessaria.

Similiter à PP. in Concilio Constantiensi, additum est, *qui ex Patre procedit*, occasione hæresis Macedonii, cujus sectatores dicebant Spiritum Sanctum esse Facturam solius Filii.

Spiritus Sanctus non distingueretur realiter à Filio si ab eo non procederet: Illi enim non opponeretur: in divinis autem sola oppositio realiter distinguit, ut passim docent, CC. & PP. Unde in ea hypothese Spiritus Sanctus non magis distingueretur à Filio, quam nunc spiratio activa à Patre & Filio, in-

ter quas defectu oppositionis, nulla est distinctio realis.

Pater & Filius, ex CC. Lugdunensi & Florentino, sunt *unum principium Spiritus Sancti*, sicut sunt unus Deus. Quia personis in his est unica virtus spirativa, sicut in tribus unica divinitas. Sunt tamen duo spirantes *adjectivè*: Quia adjectiva multiplicantur pro multiplicata suppositorum.

Spiritus Sanctus procedit, à Patre immediate, & mediate à Filio; non prius tamè à Patre, quam à Filio. Quia actus spirandi præcisè ut est in Patre, non est completus: non enim infert processionem Spiritus Sancti, nisi prius intelligatur esse in Filio.

Donum propriissimè convenit *Spiritus Sancto*. Quia procedit ex Amore, qui est principium Doni gratuiti. Quamvis & de Patre & Filio Donum propriè dici possit, quatenus se dat nobis per gratiam, gloriam, &c. juxta illud *Isaie 9.* Filius datus est nobis.

Dices porro, contra æqualitatem Personarum divinarum. Relationes divinæ ab invicem distinguuntur specie, vel quasi specie, cum non possint ad plura individua singule multiplicari. Atqui ea quæ sunt specie distincta sunt inæqualia: Ergo & Personæ sunt inæquales.

Resp. breviter, neg. minorem: nam & idem est in ubicationibus ejusdem locati ad diversa spatia, & in similibus omnino æqualis perfectionis, quas tamen ubicationes, & similes, specie differre passim Philosophi & Theologi agnoscunt, præsertim qui statuunt modos illos distinctos.

CAPUT IV.

De Angelis, eorumque Natura, Specie, Scientiâ, Activitate, Locutione, Lapsu, Supplicio.

§. I.

Angeli natura, species, ordines.

Angelus est substantia creata, spiritualis, completa, & intellectualis, homine superior. De fide est dari Angelos: & probatur ex Scripturis, nominatim ex Psalmo 8. qui de hominibus loquens dicit, *ministi ei paulo minus ab Angelis.*

Dividitur autem ordo Angelorum in tres Hierarchias, & novem Choros.

Prima, sive suprema Hierarchia, id est, facit principatus, continet Seraphim, Cherubim, & Thronos.

Secunda, continet Dominationes, Virtutes & Potestates.

Tertia, sive infima, complectitur Principatus, Archangelos, & Angelos.

Hæc Hierarchiarum, & Ordinum distinctio, fundatur inchoativè in ipsorum Angelorum natura excellentiori: completè autem in diversis gratiæ ministeriis à Deo attributis.

Hos Ordines Angelorum cum cæteris Patribus agnoscit antiquissimus *Dionysius Areopagita* lib. de cælesti Hierarchia, ubi asserit se illos accepisse à præceptore suo D. Paulo, vel certè ab Herotheo, de quibus fatus hic *Suarez* lib. 1. cap. 13.

Angelos Custodes hominibus deputari, est de fide ex Scripturis *Psalmo 90. v. 11. Genes. cap. 48. Matthæi 18.* Angeli eorum semper *vident faciem Patris mei*. Singulis homi-

hominibus singulos dari Angelos custodes, & non tantum pluribus aliquando unum, quamvis non sit de fide, ut communius agnoscunt Doctores: oppositum tamen censent temerarium, eo quod non videatur variis locis Scripturæ satis conforme. Docet *Magister & H. Victorinus* unum aliquando Angelum plurimum hominum curam gerere. *Tostatus* tradit probabiliter Personas publicas v. gr. Reges, & Pontifices, duos habere Angelos custodes. *S. Iustinus Martyr* q. 430. asserit eundem Angelum non deputari custodiæ alterius hominis mortuo priori suo cliente. *Granadus* cum pluribus, ex Scripturis probabiliter colligit, ad custodiam Regnorum, Provinciarum, Civitatum, & Communitatum aliquos esse Angelos in particulari deputatos.

Officia custodiæ Angelicæ præcipua sunt, clientem ad bonum excitare, à malo avertere immutando phantasiam, passiones &c. pericula & eorum causas amoliri, dæmonis impetus & tentationes nimias retundere, pro cliente orare, & illius preces Deo offerre, ut *Tobia 12. Apocal. 8.* Illius animam in Purgatorio solari, & demum ad cælum deducere, uti de *Lazarro Lucae 26.*

Sunt Angeli omnino *incorporei*. Est communis Catholicorum contra Cajetanum, &c. Idque docet Concilium Lateranense, non definit, ut quidam volunt. Non potest tamen sine temeritate negari, cum nullum sit fundamentum illis affingendi corpus aliquod subtile.

Nec refert quod Synodus VI. approbet Angelos posse pingi, quia per hoc non approbationem adjectam, scil. quia sunt corporei.

§. II.

Activitas Angelis.

Ordinariè Angeli *assumunt corpora* ex aëre, & vaporibus ab ipsis formata, & subinde ita solida, ut sint palpabilia, ut cum Abraham lavit eorum pedes *Gen. 18.* Et Jacob cum Angelo luctatus est, *Gen. 32.* Unde istud Christi, *palpate quia Spiritus carne non habet*, convincit quidem suppositis Christi prædictionibus & miraculis, de sua corporali resurrectione, sed non abfolutè ex sola corporis assumpti sensibili palpatione.

Possunt etiam assumere *corporaviva*, in his operationes aliquo modo spiritibus proprias ita exercendo, ut his represententur Angeli in personâ propriâ. Dæmon tamen non rectè dicitur assumere corpus Energumeni, sive possessi: nam nil loquitur adhuc ibi in persona propria.

Angelus non potest *vivificare* per se corpus assumptum, seu cum eo, ut cum suâ comparte, constituere unum vivens. Cum enim ipse Angelus sit actus completus, non potest venire in compositionem entis per se ex partibus incompletis, ut est materia & forma unita.

Unde non potest per corpus assumptum exercere operationes intrinsecè *vitales*, ut sunt sensationes &c. quæ necessariò procedunt à principio incunfeco vitali.

Neque potest Angelus in Corpore assumpto *baptizare*: Quia non potest proferre verba locutione vitali. Neque Dæmon potest *generare propriè*, sed solum impropiè, semine ab animali deciso ad generationem concurrente: non verò, ut vult Raynaudus,

massam terream ita disponendo, ut exigat infusionem animæ.

Possunt Angeli, applicando activa passivis, miraparrare, & producere *animalia imperfecta*. Non tamen perfecta sine semine aliunde accepto. Hinc plurima potest Dæmon, quæ, quia cederent in nimis grave damnum, præsertim publicum ordinis naturæ, Deus illa non solet permittere.

Possunt itaque Angeli vi naturæ suæ illa præstare, quæ per impetum, sive impressum *motum localem* efficiuntur, dum Deus permittit. Hinc possunt fluminum cursum sistere: Mare altius attollere: Terram commovere: Cælestium spherarum, & corporum motum inturbare. Possunt etiam hominum sensibus illudere, imprimendo organis sensuum affectiones similes illis quas objecta sensibilia solent imprimere, v. gr. ut album appareat nigrum, ut nigrum appareat album, vel lucidum: & hinc etiam intelligitur, quo modo Dæmon possit seipsum transformare in Angelum lucis.

Ex principio etiam de *Motu* jam posito, Angelus bonus, aut malus facillè format, & excitat in hominis mente sive cerebro phantasmata plurima, & illis mediantibus, varii generis cogitationes: & his mediantibus varii generis motus appetitus sensitivi, quorum tamen liber usus vel abusus remanet in hominis potestate.

Cum etiam Angelus, pro ingenita sui intellectus subtilitate, cognoscat primogenia rerum *semina*, horumque *mixturas* multiformes, ut auri, argenti &c. non apparet nobis cur non possit formare varia metalla, aurum, argentum, &c. ubi id Deus permitteret. Quin etiam, quod excellentius est, thesaurum variarum Scientiarum humano cerebro imprimere. Cum illæ constitutæ sint primariò in phantasmatum certo ordine ac dispositione.

Hinc facilius concludes, Angelos bonos, & malos, posse tempestates excitare in aëre, aut in mari: Possè grandinem aut nivem subito formare: Possè tonitrua & fulmina eicere: summum æstum, aut frigus efficere. Hæc enim ex iisdem principiis *motus*, & rerum varii seminibus perspectis possunt provenire.

Ex his ulterius patet, quam multa sint quæ præstare possint Magi, Arioli, Præstigiatores, qui Dæmonis operâ utuntur, si vel Deus illa fieri permitteret, vel ipse Dæmon, nolens hominibus prodesse, illa à se fieri non sape recusaret.

Quæres, Quomodo fiat, ut Angeli alicujus mali opera, Corpus humanum ferro resistere possit ne vulnere, uti constat sæpius factum gestando schedulas, quas vocant induratorias.

Resp. Angelum qui habet vim resistendi, sive impediendi impetum ferri, posse seipsum per eam resistantiam reddere impenetrabilem, & hoc posito, per modum superficiæ alterum circumquaque involvendo, posse illum reddere à vulnere immunem.

§. III.

Ubicatio, Scientia Angelica.

Non possunt Angeli naturaliter esse in locis *diffinis*, & non in medio, etiam intra spheram suæ extensionis. Quia sic velut à se ipso dividi, naturaliter repugnat

inde
kin

theo-
logia

P. IV

gnat limitationi entis creati, quamvis non supernaturaliter.

Possunt Angeli esse simul, ac plures *in eodem puncto*: quia carent quantitate, qua ab eodem loco excludantur.

Constituuntur *formaliter in loco* per ubi modale, quo eorum indifferentia tollitur, & determinantur ad existendum hic potius quam alibi.

Ubi Angelicum est spirituale & indivisibile ex parte sui subjecti, divisibile tamen ex parte spatii, cujus singularis partibus illud uti totam Angeli substantiam intimè sistit.

Non potest Angelus *transire* ad locum distantem, non transendo per medium. Quia hoc illius limitationi repugnat, non minus quam existere in locis distantibus, & non in medio.

Angeli non possunt moveri *in instanti* ultra spatium sibi contiguum suæ sphaeræ adæquatum. Quia non possunt, etiam instantaneè, occupare locum majorem maximo sibi adæquato. Quod enim repugnat in tempore, etiam repugnat in instanti.

Agere in distans sine medio, repugnat limitationi entis creati, adeoque etiam Angelis repugnat movere corpus quod à sua sphaera loco distat.

Egent Angeli *speciebus* ad cognitionem directam objectorum non existentium, & existentium extra sphaeram suæ visibilitatis. Repugnat enim limitationi creaturae naturaliter intueri quantumlibet distans.

Angelis sphaeram visibilitatis *limitatam* tribuunt, Scotus, Bonav. & Alii, quam etiam Scripturæ indicant *Jobi. v. 7. Matth. 12. v. 43.* Significantes eos accedere ad distantia ut illa videant.

Hæc autem sphaera eo major est, quo perfectiores sunt Angeli: quanta verò sit, à nobis determinari non potest.

Non cognoscunt *distinctè* omnia, quorum habent species: Hoc enim excedit vim intelligendi creatam & limitatam: habent tamen semper suarum specierum cognitionem saltem confusam, quæ liberè possunt, sicut nos, se applicare ad hæc aut illa attentius consideranda: unde possunt speciebus universalibus pro libitu uti adæquatè vel inadæquatè.

Non possunt naturaliter *certò* cognoscere *future stricte contingentia*, id est, à libero alterius arbitrio dependentia. Quia istorum certa cognitio ac prædictio ex Script. & PP. est infallibile divinitatis argumentum, ac proinde propria soli Deo, cui essentialiter cognoscere omne cognoscibile, secus Angelo, quia indiget determinativo ex parte objecti, quale nullum datur respectu futuri stricte contingentis.

Possunt tamen subinde illa *probabiliter* cognoscere, ex indicis & circumstantiis externis, ex quibus colligunt futuram agentis liberi determinationem.

Contingentia late, id est, independentia ab agente libero, possunt cognoscere certò *certitudine physica* in complexione suarum causarum, ut pluvias, tonitrua, &c. Non tamen certò certitudine *metaphysica*, id est, infallibili, quod indicant *Scriptura Sapien. 8. & PP. Athan. August. & alii.*

Non possunt naturaliter certò cognoscere *secreta cordium*: Est hoc juxta varios, de fide, ex Scrip. & PP. istorum notitiam, ut signum divinitatis, soli Deo tribuentibus.

Ratio est, quod creatura libera habeat jus secreti suorum actuum interiorum, ne alioqui impediatur ab iis

liberè eliciendis, ac proinde ut Deus non det concursus ad istorum notitiam sine elicientis consensu.

§. IV.

Locutio Angelorum.

Possunt Angeli inter se *loqui liberè*, secretò, & excitativè ad audientiam. Id enim ad Societatem moralem eis debetur, & à Scripturis in variis locis illud ipsis attribuitur.

Loquuntur Angeli non per signa *sensibilia*, aut *spiritualia*, sed per *ordinationem* suorum actuum ad alterum, volendo ut ipsi innotescant, quo fit ut Deus præbeat concursus specialem ei, ad quem diriguntur, ad eorum notitiam, & quidem secretam, quæ non nisi difficulter haberetur per signa. Hanc Ordinationem admittit *S. Thomas*, & vocat virtutem excitativam, quæ, inquit, loquens nihil facit in audiente, excipit, nisi ista alii absorptus, ut debeat excitari impulsu ad intellectum applicandum.

Mentiri non possunt Angeli sibi invicem loquentes: Quia non possunt ostendere iudicium, quod non habent, nec judicare esse id, quod sciunt non esse. Possunt simul loqui pluribus; dicuntur *clamare* ad invicem, quando rem magnam aut magno affectu significant.

Possunt *discurrere* circa illa, quæ non cognoscunt evidenter, v.g. ex indicis externis probabiliter inferendo secreta cordium; non circa illa, quæ cognoscunt evidenter unico simplici intuitu, sine compositione extremorum, prædicati scilicet & subjecti prius apprehensorum, quæ utuntur circa inevidentia: circa evidentia autem falli nequeunt.

§. V.

Peccatum, Supplicium, &c.

Omnes etiam reprobi, fuerunt primo instanti suæ creationis *Sanctificati*. Ita contra Hugonem, Aulensem, Bonaventuram, docent *S. Thom. Suar. V. 6. ex Script. Ezech. 28. & PP. Hier. Aug. & Joan. 8. ubi* Diabolus dicitur in veritate non stetit.

Dices, Joannis 8. dicitur Diabolus esse homicida ab initio. Ergo non fuit à primo instanti iustificatus.

Resp. Diabolus dicitur homicida ab initio, mortaliter, id est, paulo post suam creationem quando lapsus fuit. Cum PP. dicunt Angelos malos nusquam habuisse charitatem, loquuntur de charitate constanti & consummata. Ex *S. Augustino* fuerunt quidem prius in tenebris, intelligendo præcisivè prout habuerunt se indifferenter ad gratiam primæ creationis.

Gratiam sanctificantem primo instanti suæ creationis acceperunt: *non gratis*, sed ut naturæ liberæ convenientius est, propriis meritis, non de condigno, quia principium meriti non cadit sub meritum: sed de congruo, per actum amoris Dei, auxilio transeunte, illo primo instanti elicito. Illis enim, utpote perspicacissimis, mora fuit non necessaria ad deliberandum. Patres solum excludunt meritum de condigno, quando meritum illis negare videntur.

Creati sunt juxta *S. August.* in *beatitudine naturali*, ipsis conaturaliter debita, non in supernaturali; alioquin non potuissent peccare. Hanc ergo meruerunt de condigno propriis actibus illa prioribus etiam duratione, & ipsis facilibus, ideo enim PP. dicunt eos sine labore accepisse beatitudinem.

Angelo.

Angelorum *Via* fuit plusquam instantanea, Quia ex August. Beatitudinem acceperunt in præmium perseverantiæ, quæ dicitur aliquam moram: fuit tamen, ex communi PP. ac DD. sensu, admodum brevis; quanta præcisè fuerit, determinari non potest.

Impeccabilitas non potest esse naturalis ulli creaturæ, adeoque nec Angelis. Hæc Assertio nititur sola auctoritate S. Augustini, aliorumque PP. ex Scrip. id colligentium: Nulla enim ratio per se convincit creaturam aliquam non posse per sua intrinseca determinari ad bonum honestum tantum, sicut potest per extrinseca Dei auxilia semper efficacia.

Primum peccatum Angelorum non fuit luxuria corporalis, ut voluit Orig. neque luxuria spiritualis sita in nimio sui amore, sed (ut ex Tobia 4. colligunt Athan. Aug. & Ambr.) *superbia*, sita, non in efficaci appetentiæ æqualitatis cum Deo, quam sciebant esse impossibilem; neque in ambitione unionis hypostaticæ, cum hæc fuerit decreta post eorum peccatum: Sed in nimia sui æstimatione & dilectione, qua ambiunt dominatum in cæteras creaturas, & nulli voluerunt subesse, nequidem Deo per actuale imperium ipsos gubernanti.

Quia hac ratione Lucifer, *Isai. 14. Ezech. 28.* voluit esse similis Altissimo, hoc est, sibi ad beatitudinem sufficiens, & nullius imperio subiectus. Unde & videtur peccasse ex multiplici superbiæ motivo & affectu, adeoque gravissimè.

Parum serius videtur conceptus P. Jacobi à S. Dominico, dum scribit in sua *Cassiopea l. 1. c. 2.* superbiæm Luciferi sitam fuisse in eo, quod voluerit assimilari Deo, non in essendo, sed in agendo, scilicet absque physica prædeterminationis auxilio, contra quem Michael pro prædeterminatione illa decertans triumphavit, dicens, Quis ut Deus? Verum hoc neque apud D. Thomam, neque apud alios usquam commemoratum reperimus.

Dæmones sunt *obsinati in malo*, ut quamvis physicè possint non peccare, cum ex *Dionysio*, naturalia retineant integræ, moraliter tamen non possint: Quia sunt gratià destituti, & suis penis ad Dei odium vehementissimè impulsivi. Augustinus eis solum negat potentiam moralem ad bonum morale, non verò physicam: ideoque dicendi non sunt habere physicam arbitrii inflexibilitatem.

Patiuntur à vero igne. Est hodie Catholica Doctrina, ex Scrip. & PP. ac præcipuè ex S. August. Non patiuntur ab igne eundem dolorem, quem anima corpori unita, istius enim doloris objectum est malum perceptum sensu, quo illi carent. Nec patiuntur per

solam alligationem ad locum, quæ non potest causare tantos cruciatus, quantos describunt Sancti Patres. Neque per vehementissimam apprehensionem suæ damnationis ab igne excitatam; sic enim in eis non differret pœna sensus à pœna damni. Sed verè patiuntur per qualitatem spiritualem doloriferam ab igne, ut Dei instrumentor. iis impressam, quæ uruntur, non quidem propriè, quod Spiritui repugnat: minus tamen impropiè, quam in aliis sententiis supra expressis.

Ista *qualitas dolorifera*, est supernaturalis hoc sensu, quod superet omnem naturæ exigentiam, non quæ sit ordinis divini. Disconvenit illa qualitas Angelis seipsò, ut fætor odoratui. Dæmones habent complacentiam de malis hominum, non tamen *gaudium formale*, cuius sunt æquè incapaces, ac Beati veræ tristitiæ, cum gaudium illud meritò censeri possit aliquod pœnæ levamen, quod in damnatis non admittitur.

Infernus, locus est pœnalis damnatorum, horrore plenus, & à Beatorum sede remotissimus, in ipso terræ centro: Hoc indicat passim *Scriptura*. In eo *semper aliqui* dæmonum fuerunt post eorum peccatum: *Omnes* in illum derudentur post diem iudicii. Modò aliqui exiis versantur in aëre, ubi puniuntur pœnâ essentiali, licet non accidentali detentionis in carcere infernali, de quâ pœna intelligi debent Scrip. & PP. dum indicant dæmones necdum esse absolute damnatos, scil. per sententiam illos ad carcerem infernalem perpetuò alligatam, quæ proferetur in die extremi iudicii. De his fusè *Estius in 2. Dist. 6. §. 14. Cornelius à Lapide in 2. Petri 2. v. 4. alique.*

Inferni capacitas pro innumera multitudine damnatorum (sunt enim multò plures damnandi quam salvandi) est valdè angusta. Quidam dicunt continere spatium sex Leucarum horariarum cum dimidia, secundum omnem dimensionem. Iidem censent distare à superficie terræ 1237. leucis horariis. De hoc puncto latius tractat noster *Verkennis de Angelis Dist. 7. cap. 7.*

Hereses.

Contra hanc primam Theologiæ Partem recensentur hæreses singule, cum suis Auctoribus, & refutantur, in fine *Tomii primi* hujus Operis pag. 143. sub hoc Titulo, *Notitia generalis Dogmatum* ab Ecclesia damnatorum, & sequuntur ordine Alphabetico sub his Titulis in particulari, pag. 149. *Deus, Beatitudo*, pag. 147. *Sc. Creatura, Angelus, Mundus, Præscientia, Prædestinatio, Diabolus, Infernus.*

PRIMA SECUNDÆ

DE BEATITUDINE, ACTIBVS HVMANIS, LEGIBVS,
GRATIA, ET MERITO.

CAPUT PRIMUM.

De Beatitudinis essentia: De Voluntario, & Libero arbitrio.

§. I.

Beatitudo.

Beatitudo *Supernaturalis & formalis* non consistit in aliqua *Unione Physica* substantiæ divini cum sub-
R. P. Arsdæ. Tom. II

stantia animæ, ut docuit Henricus à Gandavo, *Quodlib. 6. quest. 6. & quodlib. 13. quest. 12.* Non etiam in vera & reali *Transformatione* animæ in Deum ut suum principium, ut docuerunt aliqui Contemplativi, quos redarguit Lessius, *de summo Bono* Cap. 2.
C Dum

inde
kinTheo-
logia
D. IV